

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

L. dz. DDI-1-421/1/04/DR

Warszawa, 2004.03.16

DECYZJA Nr DOK 15/04

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 1 i ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek R&M Technische Dienstleistungen GmbH z siedzibą w Monachium (Niemcy), **wyraża zgodę** na dokonanie koncentracji, polegającej na przejęciu przez R&M Technische Dienstleistungen GmbH bezpośredniej kontroli nad EW Services Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

UZASADNIENIE

W dniu 31 grudnia 2003 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji, polegającej na przejęciu przez R&M Technische Dienstleistungen GmbH z siedzibą w Monachium (Niemcy) – zwaną dalej „R&M Technische Dienstleistungen”, bezpośredniej kontroli nad EW Services Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - zwaną dalej „EW Services”, poprzez nabycie 100 % udziałów w kapitale zakładowym tej Spółki.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające zgłoszenie koncentracji, bowiem łączny obrót przedsiębiorców uczestniczących w koncentracji w roku

obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekroczył 50 mln euro, tj. kwotę określoną w art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą antymonopolową,

- przejęcie – poprzez nabycie udziałów – bezpośredniej lub pośredniej kontroli nad całym albo częścią jednego lub więcej przedsiębiorców przez jednego lub więcej przedsiębiorców, jest jedną z form koncentracji, określoną w art. 12 ust. 2 pkt. 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ww. ustawy antymonopolowej, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wszczął postępowanie w przedmiotowej sprawie, o czym powiadomił wnioskodawcę pismem z dnia 27 stycznia 2004 r.

Z informacji zawartych w zgłoszeniu wynika, że w dniu 7 listopada 2003 r. podpisano warunkową przedwstępną umowę sprzedaży udziałów EW Services, której realizacja nastąpi w trzech transzach, na podstawie trzech odrębnych umów sprzedaży. Ww. umowy nie zostały dotychczas zawarte, w związku z czym należy stwierdzić, iż transakcja została zgłoszona bez naruszenia terminu, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej.

W trakcie postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

Przyczyny i opis transakcji.

Przedmiotowa transakcja polega na przejęciu przez R&M Technische Dienstleistungen GmbH, spółkę należącą do grupy kapitałowej Bilfinger Berger, bezpośredniej kontroli nad EW Services Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, poprzez nabycie 100 % udziałów tej Spółki.

Deklarowanym celem koncentracji jest rozwój przedsiębiorstw grupy Bilfinger Berger na polskim rynku, poprzez rozszerzenie zakresu usług o prace remontowe w energetyce i przemyśle.

Uczestnicy koncentracji.

I **R&M Technische Dienstleistungen GmbH** - przedsiębiorca aktywny w niniejszej koncentracji - należy do grupy kapitałowej Bilfinger Berger. Spółka R&M Technische Dienstleistungen ma charakter spółki subholdingowej, swoją działalność ogranicza do wykonywania praw właścicielskich z udziałów/akcji innych spółek prawa niemieckiego, prowadzących działalność na rynku robót budowlanych, montażowych, izolacyjnych oraz robót instalacyjnych w zakresie instalacji elektrycznych, ciepłowniczych, chłodniczych i alarmowych.

Grupa Bilfinger Berger prowadzi działalność na rynku światowym. Podstawowy zakres działalności grupy obejmuje: budownictwo mieszkaniowe i użytkowe (kompleksowe wykonywanie wszelkiego rodzaju obiektów budowlanych o charakterze kubaturowym, łącznie z prowadzeniem wszelkich prac wykończeniowych w takich obiektach); budownictwo w zakresie obiektów o charakterze infrastrukturalnym, w tym: dróg, tuneli, wiaduktów, lotnisk, parkingów; budownictwo w zakresie obiektów związanych z ochroną środowiska (w tym: oczyszczalni ścieków, składowisk odpadów, zakładów utylizacyjnych); wytwarzanie, instalację, konserwację i bieżące serwisowanie wszelkiego rodzaju instalacji przemysłowych działających w ramach obiegów zamkniętych, w tym: sanitarnych, grzewczych, chłodniczych, klimatyzacyjnych, elektrycznych, elektronicznych, alarmowych itp.; wytwarzanie, instalacja, konserwacja i bieżące serwisowanie maszyn i urządzeń dla wszelkich gałęzi przemysłu, w tym zwłaszcza budowlanego, chemicznego, wydobywczego, papierniczego, spożywczego; pozyskiwanie i przetwarzanie surowców naturalnych na potrzeby podmiotów należących do grupy Bilfinger Berger oraz zarządzanie nieruchomościami (kupno, sprzedaż, wynajem, inne formy wykorzystania przez osoby trzecie, administrowanie itp.).

Prace remontowe stanowią podstawowy rodzaj działalności koncernu Rheinhold & Mahla (będącego częścią grupy kapitałowej Bilfinger Berger), w skład którego wchodzi, przedsiębiorca aktywny w niniejszej koncentracji - R&M Technische Dienstleistungen GmbH. Obecnie działalność ww. podmiotów prowadzona jest przede wszystkim na rynkach niemieckim i czeskim.

W Polsce Grupa Bilfinger Berger działa za pośrednictwem 19 spółek zależnych. Ich nazwy oraz zakres działalności przedstawiono poniżej:

1. Bilfinger + Berger Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - wykonywanie robót budowlanych.
2. Hydrobudowa-6 S.A. z siedzibą w Warszawie – wykonywanie usług budowlanych dla potrzeb przemysłu, budownictwa mieszkaniowego i użytkowego oraz uzbrojenia terenu.
3. Hydrobudowa Grunt-Bud Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – sprzedaż nieruchomości, wykonywanie projektów obiektów biurowych.
4. Hydrobudowa Service Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – handel i wynajem maszyn budowlanych.
5. Izomar Południe Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie – wykonywanie prac budowlanych oraz renowacja hal i budynków przemysłowych, ogrzewanie budynków mieszkalnych i przemysłowych, izolacje cieplne, wymurówki kotłów parowych i wodnych, piaskowanie i prace antykorozyjne, projekty termowizyjne, ocenianie i opiniowanie, wykonywanie pomiarów termowizyjnych oraz handel materiałami budowlanymi.
6. Izomar Pomorze Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu - usługi w zakresie: obsługi, utrzymania i naprawy urządzeń wirujących, odpylających, wentylacyjnych, oczyszczających powietrza, instalacji wentylacyjnych i napowietrzających, obsługi rurociągów i zbiorników (kotłów) do wody zimnej i gorącej oraz pary wodnej. Ww. usługi wykonywane są na rzecz: budownictwa użytkowego i przemysłowego, przemysłu spożywczego i chłodniczego, zakładów utylizacji odpadów, producentów wagonów, ciepłownictwa i energetyki. Świadczone usługi nie obejmują obsługi urządzeń energetycznych.

7. Izomar Turów Sp. z o.o. z siedzibą w Bogatyni – prace budowlano-izolacyjne w tym ogrzewanie budynków oraz wymurówki kotłów parowych i wodnych.
8. R&M Industrial Services Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Krapkowicach – izolacje przemysłowe, prace instalacyjne wewnątrz budynków, prace ślusarskie, usługi montażowe, usługi w zakresie pośrednictwa personalnego.
9. R&M IZOMAR Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - wykonywanie prac budowlanych i izolacyjnych, w szczególności instalacje ciepło-wodno i dźwiękochłonne, wstrząsoodporne, instalacje przeciwpożarowe w energetyce, przemyśle i budownictwie, budownictwo ogólne i głębinowe, wymurówki kotłów parowych i wodnych oraz innych urządzeń przemysłowych, wznoszenie konstrukcji budowlanych i stalowych, wykonywanie specjalistycznych prac murarskich i antykorozyjnych, produkcja konstrukcji metalowych i ich części, handel materiałami budowlanymi, usługi detektywistyczne i ochrony mienia.
10. R&M IZOP Sp. z o.o. z siedzibą w Krapkowicach – instalacja i obsługa systemów elektrycznego ogrzewania towarzyszącego, usługi montażowe.
11. R&M Serwis Warsztatowy Sp. z o.o. z siedzibą w Krapkowicach – podkonstrukcje stalowe, produkcja blachy.
12. Roediger Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – instalacja systemów grzewczych, wentylacyjnych, klimatyzacyjnych, montaż instalacji sanitarnych.

Pozostałe spółki: Bilfinger Berger Development Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, Bilfinger + Berger Polska Sp. z o.o. Sp. komandytowa z siedzibą w Warszawie, ECO-21C Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, IZOBAURING Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, J.Wolfferts Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, POLREF Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, PREFABEX Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie nie prowadzą działalności i przeznaczone są do likwidacji.

II. EW Services Sp. z o.o. - przedsiębiorca pasywny w niniejszej koncentracji – należy do grupy kapitałowej Elektrownie Warszawskie S.A. Przedmiotem działalności tej spółki jest produkcja konstrukcji metalowych, roboty ogólnobudowlane, gospodarka ściekami, wywóz i unieszkodliwianie odpadów, usługi w zakresie

instalowania, naprawy i konserwacji sprzętu elektrycznego, wykonywanie instalacji elektrycznych sygnalizacyjnych, produkcja urządzeń dźwigowych i chwytaków.

Grupa Elektrownie Warszawskie S.A prowadzi działalność na rynku krajowym w zakresie produkcji energii elektrycznej oraz na lokalnym rynku produkcji energii cieplnej (obejmującym obszar aglomeracji m, st. Warszawy, wraz z miastami Pruszków i Piastów). Pozostałe usługi świadczone przez grupę na rynku krajowym, z to: usługi hotelowe i restauracyjne, kupno nieruchomości na własny rachunek, badanie rynku opinii, doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzanie.

Organ antymonopolowy zważył, co następuje.

Rynki, na które koncentracja wywiera wpływ.

W myśl art. 4 pkt. 8 ustawy antymonopolowej, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (*rynek produktowy*) i terytorium (*rynek geograficzny*).

Mając na uwadze powyższą definicję oraz kryteria wyznaczania rynków właściwych, na które koncentracja wywiera wpływ, zawarte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2002 r. w *sprawie zgłoszenia zamiaru koncentracji przedsiębiorców* (Dz. U. Nr 37, poz. 334), organ antymonopolowy uznał, iż:

a) W przedmiotowej sprawie nie ma rynków, na które koncentracja wywiera wpływ w **układzie horyzontalnym**.

Usługami świadczonymi zarówno przez spółkę Izomar Pomorze Sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu, należąca do grupy kapitałowej Bilfinger Berger, jak i EW Services z siedzibą w Warszawie, są szeroko rozumiane usługi serwisowo-

remontowe świadczone na rzecz energetyki i przemysłu. Przedsiębiorcy ci działają jednak w różnych segmentach tego rynku.

Izomar Pomorze działa w zakresie: obsługi, utrzymania i naprawy urządzeń wirujących, odpylających, wentylacyjnych, oczyszczających powietrza, instalacji wentylacyjnych i napowietrzających, obsługi rurociągów i zbiorników (kotłów) do wody zimnej i gorącej oraz pary wodnej i nie obejmuje urządzeń energetycznych. Usługi świadczone są na rzecz budownictwa użytkowego i przemysłowego, przemysłu spożywczego i chłodniczego, zakładów utylizacji odpadów, producentów wagonów, ciepłownictwa i energetyki.

Izomar Pomorze świadczy usługi w promieniu ok. 100 km od miejsca swojej siedziby, a jej udział w 2003 r. w lokalnym rynku województwa kujawsko-pomorskiego w zakresie usług w ciepłownictwie i energetyce wynosił, usług w przemyśle, usług w budownictwie, udział w zakresie pozostałej działalności mniej niż.

Natomiast EW Services działa w zakresie usług serwisowo-remontowych urządzeń energetycznych, służących do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w: ciepłowniach, elektrociepłowniach, elektrowniach, zakładach energetycznych, przedsiębiorstwach energetyki ciepłej, przedsiębiorstwach przemysłu chemicznego i ciężkiego.

Spółka prowadzi działalność na rynku lokalnym województwa mazowieckiego oraz województw ościennych, w promieniu ok. 150 km od siedziby spółki. W 2003 r. udział ww. przedsiębiorcy w lokalnym rynku usług remontowych urządzeń energetycznych, służących do wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej, wyniósł, pozostała działalność miała charakter marginalny, wynosząc mniej niż w poszczególnych rynkach.

Organ antymonopolowy uznał, iż w niniejszej koncentracji rynkami właściwymi dla usług serwisowo-remontowych na rzecz energetyki i przemysłu, w aspekcie geograficznym, są **rynki lokalne**, na których prowadzą działalność uczestnicy koncentracji, tj. EW Services – na terenie o promieniu ok. 150 km,

obejmującym obszar województwa mazowieckiego i województw ościennych oraz Izomar Pomorze Sp. z o.o. – na terenie o promieniu ok. 100 km, obejmującym obszar województwa kujawsko-pomorskiego.

W ocenie zgłaszającego, podstawową barierą handlową uniemożliwiającą rozszerzenie obszaru dla tego typu działalności, są koszty transportu wyposażenia i pracowników, jakie firma musi ponosić w celu dotarcia do klienta, a także brak zaplecza w postaci rozbudowanej bazy transportowej oraz brak oddziałów zlokalizowanych poza siedzibą działania spółki.

Powyższe oznacza, iż nie występuje wspólny dla uczestników koncentracji rynek w aspekcie geograficznym, a tym samym brak jest rynków właściwych, na które koncentracja wywierałaby wpływ w układzie horyzontalnym.

b) Przedmiotowa transakcja nie wywrze również wpływu na rynek **w układzie wertykalnym**, gdyż podmioty z grup uczestniczących w niniejszej koncentracji nie prowadzą działalności na rynkach stanowiących dla siebie poprzedni lub następny stopień obrotu.

c) Przedmiotowa koncentracja nie wywrze wpływu na żaden rynek **w ujęciu konglomeratowym**, ponieważ brak jest rynków właściwych, na których pomiędzy uczestnikami koncentracji nie istniałyby żadne powiązania horyzontalne lub wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca posiadałby większy niż 40 % udział.

Ocena skutków koncentracji.

Przepis art. 17 ustawy antymonopolowej stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na dokonanie koncentracji, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona.

Organ antymonopolowy uznał, że przedmiotowa koncentracja spełnia wskazane kryteria ustawowe. Przyjmując powyższe, Prezes UOKiK miał na względzie w szczególności fakt, iż brak jest rynków właściwych - zarówno w ujęciu

horyzontalnym, wertykalnym jak i konglomeratowym - na które koncentracja wywierałaby wpływ. Dodatkowo, organ antymonopolowy uznał, że sytuacja na rynkach, na których działają przedsiębiorcy należący do obu grup kapitałowych bezpośrednich uczestników koncentracji, nie ulegnie istotnej zmianie w wyniku przedmiotowej koncentracji.

Reasumując, należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ustawy antymonopolowej.

Wobec powyższego orzeczono jak w sentencji.

Stosownie do treści art. 78 ust. 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów* w związku z art. 479²⁸ § 2 k.p.c. – od niniejszej decyzji przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów

P.O. DYREKTORA
DEPARTAMANTU OCHRONY
KONKURENCJI
Piotr Muck

Otrzymuje:

R&M Technische Dienstleistungen GmbH
Gneisenaustrasse 15
D-80975 Monachium, Niemcy

Za pośrednictwem:

Pełnomocnika
Pana
Andrzeja Kratiuka
Kancelaria Prawnicza A. Całus, A. Kratiuk
M. Szmelter i Wspólnicy
Spółka Komandytowa
ul. Mokotowska 4/6
00-641 Warszawa

